

OMZENDBRIEF

ALV/KWA/48

Agentschap voor Landbouw en Visserij

Productkwaliteitsbeheer

Ellips, 4de verdieping
Koning Albert II laan 35, bus 41
1030 Brussel
Tel. 02 552 74 44- Fax 02 552 74 01
els.debruyne@lv.vlaanderen.be

Omzendbrief ALV/KWA/48

Onderwerp: Uitvoering van fytosanitaire controles door de Vlaamse Overheid tijdens de productie van aardappelpootgoed in opdracht van het FAVV

Referentie: Koninklijk besluit van 10 oktober 2003 houdende het toevertrouwen aan de gewesten van de uitvoering van bepaalde taken die tot de bevoegdheid van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen behoren.
Koninklijk besluit van 13 februari 2006 houdende vaststelling van de retributies betreffende de taken toevertrouwd aan de Gewesten door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.
Koninklijk besluit van 22 juni 2010 betreffende de bestrijding van het aardappelcysteeltje en tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 november 1987 betreffende de bestrijding van voor planten en voor plantaardige producten schadelijke organismen

Bestemming: Telers van pootaardappelen

Correspondent: ir. Ann Van Essche

Motivering: Teneinde het aanvragen voor de opstart van de fytosanitaire controle bij de productie van pootaardappelen op een uniforme wijze te laten verlopen en de telers te informeren met betrekking tot de te betalen retributie

1. Inleiding

Pootaardappelen die in het verkeer gebracht worden, moeten steeds voorzien zijn van een plantenpaspoort. De toekenning van een plantenpaspoort omvat verplichte officiële controles en ontledingen, die tot de federale bevoegdheden behoren. Omwille van administratieve vereenvoudiging zijn deze fytosanitaire controles, die een federale bevoegdheid gebleven zijn, door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) gedelegeerd naar het Vlaamse Gewest. De afdeling Productkwaliteitsbeheer van het Agentschap voor Landbouw en Visserij voert op de bedrijven waar zij de keuring voor de productie van officieel gecertificeerd pootgoed verrichten ook de wettelijk voorgeschreven fytosanitaire controles uit.

Een mededeling van het FAVV met betrekking tot de voorschriften en de analysekosten hiervoor worden weergegeven als bijlage (zie bijlage 1).

2. Procedure

Alle fytosanitaire controles starten met de monsternames van grond voor de bepaling van aardappelcystenaaltje (*Globodera* sp.). Om te kunnen overgaan tot deze grondbemonsteringen dienen de pootgoedtelers, ter gelegenheid van deze eerste controleactiviteit van de campagne, een formele aanvraag per perceel te richten aan de dossierverantwoordelijken door middel van het formulier 'Grondstaalname aardappelcystenaaltje' (model in bijlage 2). De contactgegevens van de dossierverantwoordelijken zijn weergegeven in bijlage 3.

Door de implementatie van de nieuwe *Globodera* Richtlijn nr. 2007/33/EG in het Koninklijk besluit van 22 juni 2010 betreffende de bestrijding van het aardappelcystenaaltje en tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 november 1987 betreffende de bestrijding van voor planten en voor plantaardige producten schadelijke organismen, wordt aan de telers de mogelijkheid geboden om onder stringente voorwaarden een minder intensieve bemonstering van hun percelen aan te vragen.

De teler kan kiezen uit volgende twee bemonsteringsmethodes :

- 1 monster van 1500 ml per ha, bestaande uit minstens 100 boringen,
- 3 monsters van ieder 500 ml per ha bestaande uit minstens 34 boringen.

Het monster mag worden teruggebracht tot 500 ml per ha (maar nog steeds verdeeld over 100 boormonsters) op voorwaarde dat officiële documenten kunnen worden voorgelegd waaruit blijkt dat gedurende ten minste 6 jaar geen aardappelen of andere waardplanten van *Globodera* sp. werden geteeld of dat bij de jongste twee bemonsteringen geen enkel levend aaltje werd gevonden of dat bij de jongste bemonstering geen enkel levend aaltje en geen enkele lege cyste werden gevonden.

Indien de telers van deze faciliteit wensen gebruik te maken dienen zij dit aan te duiden op het bovenvermeld aanvraagformulier en tevens de nodige officiële documenten voor te leggen:

- hetzij verzamelaanvragen van de laatste 6 jaar in het kader van het GLB, waaruit blijkt dat het te bemonsteren perceel de laatste zes jaar niet voor aardappelteelt gebruikt is;
- hetzij officiële ontledingsbulletins van ontledingen uitgevoerd op monsters genomen op het te bemonsteren perceel; deze officiële ontledingen kunnen uitgevoerd zijn door het FAVV of in het kader van de pootgoedcertificering.

Enkel percelen die vrij zijn van levende cysten van *Globodera* zullen in aanmerking komen voor de teelt van aardappelpootgoed. Indien in een monster cysten aangetroffen zijn, heeft de teler de mogelijkheid op eigen kosten een levensvatbaarheidsonderzoek aan te vragen.

De gegevens van de percelen waarop levende cysten aangetroffen zijn, worden door de afdeling Productkwaliteitsbeheer, overgemaakt aan de bevoegde diensten van het FAVV die de wettelijke voorziene bestrijdingsmaatregelen zal opvolgen.

3. Retributie's voor de uitvoering van de taken

De retributies betreffende de aan de Gewesten toevertrouwde taken zullen voor rekening van het FAVV geïnd worden volgens de modaliteiten van het Koninklijk besluit van 13 februari 2006 houdende vaststelling van de retributies betreffende de taken toevertrouwd aan de Gewesten door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.

De door het FAVV vastgestelde vergoedingen omvatten een forfaitair bedrag van 37 euro per hectare aardappelpootgoed waarvoor de uitreiking van plantenpaspoorten aangevraagd wordt. Dit bedrag wordt als volgt verdeeld over de verschillende fyto-sanitaire controles:

1. grondbemonstering:
wanneer de prestatie zich beperkt tot de grondbemonstering met het oog op de opsporing van aardappelcystenaaltjes van percelen die potentieel voor de vermeerdering van pootgoed kunnen gebruikt worden, is een retributie van 16 euro per hectare verschuldigd;
2. controle bij veldkeuring:
dit omvat de bemonstering van het uitgangsmateriaal, steekproefsgewijze controle van PSTVD en visuele inspectie; de retributie hiervoor bedraagt 6 euro. Wanneer de controles na de veldkeuring gestopt worden, is een retributie van 22 euro per hectare pootgoed verschuldigd;
3. controle bij partijkeuring:
bij de partijkeuring gebeuren er monsternames van plantmateriaal voor de bepaling van het wortelknobbelaaltje (*Meloidigyne* sp.) van bruinrot en ringrot en een visuele inspectie van het plantmateriaal; in dit geval wordt het volledige bedrag van 37 euro aangerekend.

Deze retributies worden door de afdeling Productkwaliteitsbeheer geïnd in de loop van de maand juli na het afsluiten van de certificeringscampagne.

De pootgoedtelers worden er tevens op gewezen dat het FAVV naast deze vergoedingen, ook nog de kosten voor de noodzakelijke ontledingen kan aanrekenen.

Alle retributies en vergoedingen moeten betaald worden binnen de 30 dagen na het ontvangen van de factuur.

4. Bijlagen

- Mededeling FAVV: 'Afl levering van een fyto-sanitair plantenpaspoort in het kader van de teelt van gecertificeerd aardappelpootgoed –Teeltseizoen 2010 en bemonstering Globodera voor het seizoen 2011 versie 4.1'¹
- Formulier 'Grondstaalname aardappelcystenaaltje'
- Contactgegevens dossierverantwoordelijken

---

¹ Deze mededeling vervangt de bijlage 8 bij de Omzendbrief ALV/KWA/42 in voege sinds 30/4/2010

5. Toepassingsmodaliteiten

Deze omzendbrief treedt in werking met ingang van 25 oktober 2010. De omzendbrief ABKL/NCPP/2006/57 van 5 oktober 2006 verwant aan dit onderwerp wordt met ingang van die datum opgeheven.

Hoogachtend,

N. VAN GINDERACHTER
Administrateur-generaal

Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen

Aflevering van het plantenpaspoort in het kader van de teelt van gecertificeerd aardappelpootgoed

—

Teeltseizoen 2010 en bemonstering Globodera voor het seizoen 2011

versie 4.1

Voorschriften, retributies en analysekosten met het oog op de aflevering van plantenpaspoorten voor aardappelpootgoed.

De partijen pootgoed die op Europees grondgebied in het verkeer gebracht worden, ongeacht of het gaat om pootgoed dat reeds werd gecertificeerd of waarvan de certificering lopende is, dienen vergezeld te zijn van een plantenpaspoort (art. 13. § 1 en bijlage V.A.I punt 1.3. van het KB van 10/08/2005). Deze wordt door de Gewesten afgeleverd aan de operatoren die hiervoor een aanvraag indienen.

De toekenning van een plantenpaspoort vereist verplichte officiële controles (artikel 10 § 1 en bijlage IV.A.II punt 18.1. van hetzelfde besluit).

Deze controles omvatten het volgende:

- vóór de beplanting van de percelen:
  - integrale bemonstering van de bodem voor bevestiging van de afwezigheid van aardappelcystenaaltje (*Globodera*): analyses ten laste van de operator;
  - integrale bemonstering van (nooit eerder officieel gecontroleerde) moederpartijen van families, voor de eerste keer ingeschreven met het oog op de productie van prebasis-, basis of gecertificeerd pootgoed om de afwezigheid te bevestigen van *Clavibacter* en *Ralstonia*: analyses ten laste van de operator;
  - monitoring met integrale bemonstering van gecertificeerde moederpartijen binnengebracht vanuit andere Lidstaten als uitgangsmateriaal om de afwezigheid te bevestigen van *Clavibacter* en *Ralstonia*: analyses ten laste van de operator voor het eerste monster en ten laste van het FAVV voor de volgende monsters (begrensd tot 400 analyses);
OPGELET: de operatoren die moederpartijen binnenbrengen uit andere Lidstaten moeten de certificeringsdienst ten gepaste tijde op de hoogte brengen voor de bemonstering;
- tijdens de vegetatieve fase:
  - integrale visuele controle van de percelen om na te gaan of er geen symptomen van quarantaineorganismen aanwezig zijn aangevuld met laboratoriumanalyses bij verdachte gevallen: analyses ten laste van het FAVV;
  - monitoring op een willekeurig aantal percelen om de afwezigheid te bevestigen van PSTVd: analyses ten laste van het FAVV;

- op het geoogste product:
  - integrale visuele controle op de eventuele aanwezigheid van wratziekte (*Synchytrium endobioticum*) of symptomen die wijzen op de aanwezigheid van andere quarantaineorganismen waaronder nematoden zoals wortelknobbelaaltjes (*Meloidogyne* sp.), met laboratoriumanalyses bij verdachte gevallen: analyses ten laste van het FAVV;
  - integrale bemonstering van de partijen om de afwezigheid te bevestigen van *Clavibacter* en *Ralstonia*: analyses ten laste van de operator;
- om de afwezigheid van wortelknobbelaaltjes te bevestigen (*Meloidogyne* sp.):
  - buiten de besmette zones(*) (meest voorkomende geval): monitoring, op een aantal partijen, met analyses ten laste van het FAVV;
  - In de besmette zones(*): bemonstering van alle partijen om de afwezigheid te bevestigen van wortelknobbelaaltjes (*Meloidogyne* sp.): analyses ten laste van de operatoren.

(*)een besmette zone is gedefinieerd als het geheel van percelen in eigendom of in pacht van een besmette productie-eenheid.

Alle noodzakelijke controles voor de toekenning van plantenpaspoorten (administratieve en fysieke controles) onderworpen aan de betaling van retributies door de operator aan de Gewesten (KB van 13/02/2006). Het tarief van deze controles is vastgesteld op 37 €/hectare. De controles worden rechtstreeks door de Gewesten gefactureerd voor rekening van het FAVV.

Overigens zijn ook alle analyses die gevraagd worden voor de toekenning van een plantenpaspoort ten laste van de operator. Deze moeten toevertrouwd worden aan laboratoria van het FAVV, of aan onafhankelijke laboratoria die erkend zijn door het FAVV (zie bijlage).

In het eerste geval zijn de analyses uitgevoerd door het FAVV op vraag van een operator onderworpen aan de betaling van retributies in toepassing van artikel 2, punt 1 van het KB “retributies” van 10/11/2005. In het tweede geval factureren de zelfstandige laboratoria de analyses rechtstreeks aan de aanvrager (operator). De operator moet een schriftelijke analyseaanvraag invullen op het moment van de bemonstering door de officiële controleur.

Splitsing van partijen

Elke operator die een partij pootgoed wil opsplitsen moet een erkenning voor het gebruik van plantenpaspoorten aanvragen. Dit is in het bijzonder ook van toepassing voor de handelaars in aardappelpootgoed.

Normen voor bemonstering

Aardappelcystenaaltje: normen voor bemonstering voor het seizoen 2011

Alle percelen moeten vóór het beplanten bemonsterd worden door de officiële diensten van de Gewesten.

De teler kan kiezen uit volgende twee bemonsteringsmethodes :

- 1 monster van 1500 ml per ha, bestaande uit minstens 100 boringen
- 3 monsters van ieder 500 ml per ha bestaande uit minstens 34 boringen.

Het is mogelijk om het monster terug te brengen tot 500 ml per ha (maar nog steeds verdeeld over 100 boormonsters) op voorwaarde dat officiële documenten kunnen worden voorgelegd waaruit blijkt dat gedurende ten minste 6 jaar geen enkele waardplant werd geteeld of dat bij de jongste twee bemonsteringen geen enkel levend aaltje werd gevonden of dat bij de jongste bemonstering geen enkel levend aaltje en geen enkele lege cyste werd gevonden.

De routineanalyses voor de detectie van de nematoden worden verricht door het laboratorium van het FAVV te Melle (vanaf 1 november 2010, blijft in tussentijd in Gentbrugge). De kost van deze analyses bedraagt 13,5 €/monster voor de monsters van 500 ml en 25€/monster voor de monsters van 1500 ml. Op vraag van de operator kan een test naar de levensvatbaarheid uitgevoerd en aangerekend worden door het laboratorium van het ILVO. Indien cysten gevonden worden is de soortbepaling verplicht. Deze zal uitgevoerd worden door het ILVO en zal voor rekening van de operator zijn.
(tarieven: raadpleeg het laboratorium – gegevens in bijlage).

Quarantaine bacteriën (bruinrot en ringrot)

Bemonsteringsintensiteit

De bemonsteringsintensiteit die voor de betreffende campagne zal worden toegepast is in de onderstaande tabellen weergegeven. Bij het vaststellen van de intensiteit is rekening gehouden met het feit dat sinds 2003 geen nieuwe besmettingen van Belgische pootgoedpartijen zijn voorgekomen. Als tijdens de campagne nieuwe besmettingen vastgesteld worden, wordt de intensiteit verhoogd.

Nationale productie

Prebasis en basis S, SE :	1 monster/ha niet meer dan 4 monsters per partij
Basis E en gecertificeerd A, B :	1 monster/partij

Onderzoek van moederpartijen afkomstig van BE families ingeschreven voor de productie van prebasis, basis of gecertificeerd pootgoed.

Moederpartijen van BE families	10 monsters/partij	Verlaging indien kleine partijen (zie hieronder)
--------------------------------	--------------------	--

Analyse van binnengebrachte moederpartijen van gecertificeerd pootgoed voor de betreffende campagne

Binnengebrachte moederpartijen	3 monsters/partij	1 ^{ste} monster ten laste van de producent en volgend(e) monster(s) ten laste van het FAVV (met bovengrens van 400 analyses); verlaging indien kleine partijen (zie hieronder)
--------------------------------	-------------------	---

De sector neemt de controlekosten voor 1/3 van de binnengebrachte moederpartijen voor zijn rekening. Daarnaast staat het FAVV, via de Gewesten, in voor de monitoring van 2/3 van de binnengebrachte partijen (tot een bovengrens van 400 analyses per jaar). In de praktijk zal van elke binnengebrachte partij het 1ste monster worden genomen namens de operator en het(de) volgende monster(s) namens het FAVV.

Verlaagde bemonsteringsintensiteit voor kleine partijen

In alle gevallen wordt het aantal genomen monsters voor kleine partijen begrensd zoals aangegeven in onderstaande tabel.

BEMONSTERING VAN KLEINE PARTIJEN				
Grootte van de partij in kg	< 1000 kg veelal Families	1000 – 10 000 kg	10 000 – 20 000 kg	>= 20 000 kg
Monstergrootte	200 knollen. Het labpersoneel kan, op uitdrukkelijk verzoek van de operator, de monsters op een niet-destructieve manier klaarmaken	400 tot 600 knollen met max. 1% van het gewicht	ten hoogste 600 knollen	Normale partij bemonsterd volgens algemene procedure

Bijlage:**Lijst van de laboratoria erkend door het FAVV**

De lijst van de erkende laboratoria kan worden opgevraagd op de website van het FAVV: <http://www.favv.be> : selecteer “Beroepssectoren” / “Laboratoria” / “Erkende laboratoria” / “Algemeenheden” / “lijst (xls)”. Selecteer het blad « fytopathologie».

Opmerking:

Voor analyses van bruin- en ringrot en tot nader order, aanvaardt enkel het laboratorium van het ILVO analyseaanvragen van operatoren. Het laboratorium van het Agentschap in Gembloux (LFAGX), die zijn accreditatie begin 2010 heeft verworven, beperkt zich voor het ogenblik nog tot analyses van bemonsteringen genomen door de controleurs van het Agentschap.

Enkel de materies waarvoor het FAVV bevoegd is, zijn opgenomen in dit document. Het heeft louter een informatief karakter en is niet bedoeld om de wetgeving terzake te vervangen. De wettelijke bepalingen waarnaar verwezen wordt, blijven in alle gevallen van toepassing. De algemene gebruiksvoorwaarden en disclaimer, vermeld op de website blijven uiteraard ook van toepassing op dit document.

De meest actuele gegevens vindt u op de website van het FAVV. Omdat de website geen vaststaand gegeven is, geven we geen directe hyperlinks op.

Om het zoeken te vergemakkelijken kan u :

- de zoekmotor gebruiken,
- of het trefwoordenregister gebruiken,
- of zoeken in de rubriek «Beroepssectoren».

In dit document zijn enkel de laatste wijzigingen aangeduid zodat u kan terugkoppelen naar de vorige versie. Deze wijzigingen zijn in rood weergegeven, toevoegingen zijn onderlijnd en schrappingen doorstreept.

Historiek van dit document :

Versie 1 – 15-07-2007

Versie 2 – 25-03-2008

Versie 3 – 20-04-2009

Versie 4 – 26-04-2010

Versie 4.1 – 05-10-2010

Grondstaalname aardappelcystenaaltje

KWA/PG/101015

Agentschap voor Landbouw en Visserij
 Productkwaliteitsbeheer
 Koning Albert II laan 35 bus 41, 1030 BRUSSEL
 Tel. 02 552 74 56 – Fax 02 552 74 01
 E-mail: ann.vanessche@lv.vlaanderen.be

In te vullen door de
 behandelende afdeling

ontvangstdatum:

Waarvoor wordt dit formulier gebruikt?

Dit formulier wordt gebruikt om de grondstaalname voor de analyse op aardappelcystenaaltjes aan te vragen, bemonsterings-gegevens mee te delen aan het hoofdbestuur te Brussel en de analyse uitslagen bekend te maken aan de aanvrager. Na bemonstering worden deze formulieren onmiddellijk opgestuurd naar het hoofdbestuur te Brussel. De aanvrager wordt van zodra de uitslag gekend is op de hoogte gebracht d.m.v. van dit formulier. Bij besmetting geldt een meldingsplicht. De provinciale controle eenheid van het FAVV zal bij positieve analyse door de afdeling op de hoogte gebracht worden.

Gegevens in te vullen door de aanvrager:

1. Gegevens aanvrager

identificatievignet van het Agentschap voor Landbouw en Visserij: _____ operatornummer: _____

2. Perceelsgegevens

De aanvrager vraagt een minder intensieve bemonstering zoals voorzien in bijlage 2, punt 3 van het KB van 22 juni 2010, en levert het bewijs dat aan de voorwaarden hiervoor is voldaan:

ja neen

teeltjaar aangifte perceel: _____ oppervlakte: _____

ligging perceel: postcode: _____ gemeente: _____

ligging: _____

perceelsidentificatienummer (Markt- en Inkomensbeheer): _____

De aanvrager verklaart zich akkoord met de retributie voor de grondbemonstering met het oog op de opsporing van aaltjes zoals voorzien in het KB van 13 februari 2006.

datum: _____

handtekening aanvrager: _____

Gegevens in te vullen door de afdeling:

1. Monstergegevens

datum bemonstering: _____ aantal monsters: _____

monsternummers (oogstjaar, nr. controleur, volgnummer): _____ t.e.m. _____

naam, nummer en handtekening controleur: _____

2. Uitslagen

datum analyse: _____ nummer analyse: _____

resultaat analyse: _____ cysten _____ bemonsteringsperceelnummer: _____

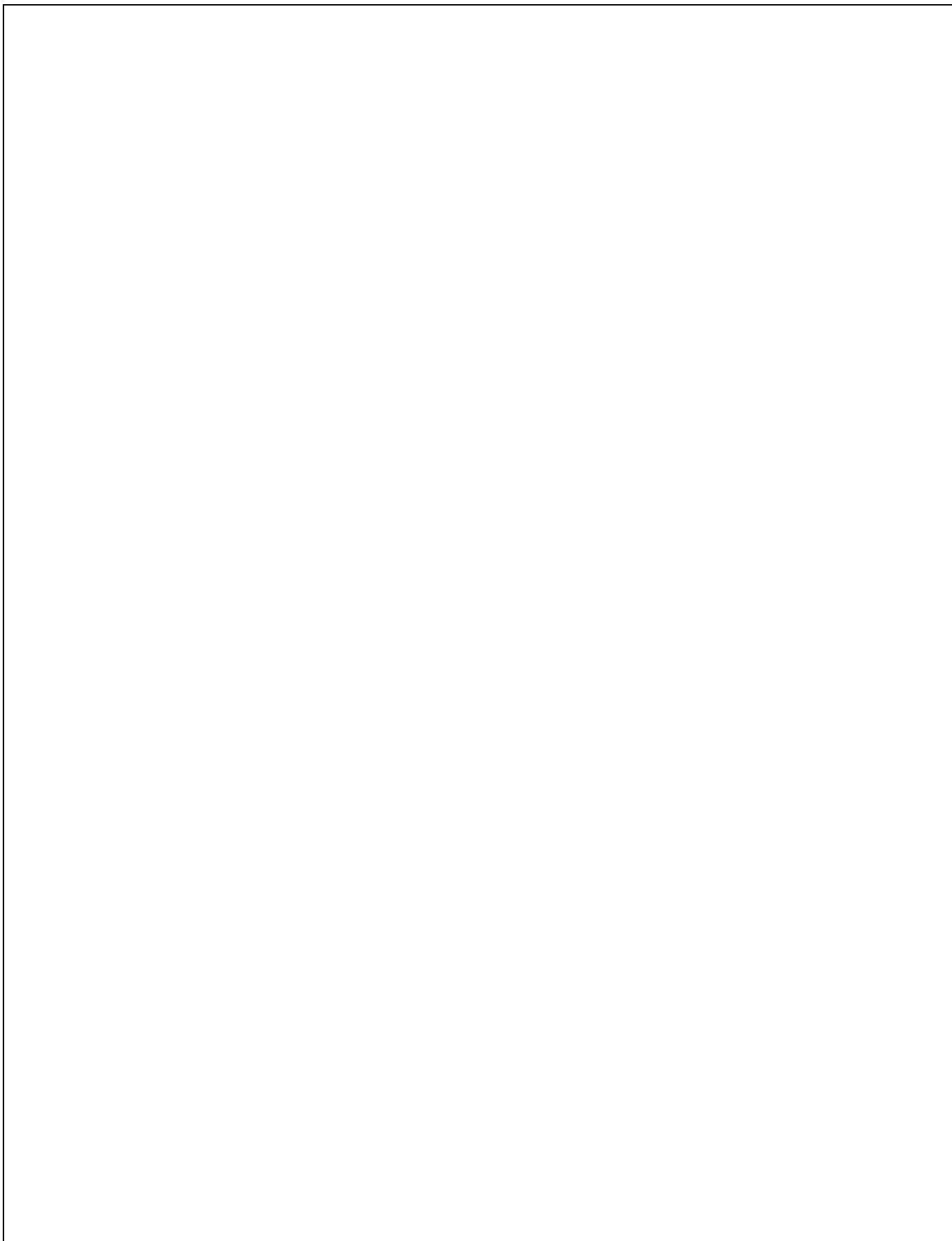
Uit het resultaat van de analyse blijkt dat het perceel **NIET / WEL** besmet is.

datum dag   maand   jaar

naam en handtekening procesverantwoordelijke: _____

stempel

Schets van perceelsligging

ADRESSEN PRODUCTKWALITEITSBEHEER

Vlaamse overheid
Agentschap voor Landbouw en Visserij
Productkwaliteitsbeheer
Ellipsgebouw, 4de verdieping
Koning Albert II Laan 35, bus 41, 1030 Brussel
Tel. 02 552 74 56 - Fax 02 552 74 01
E-mail: ann.vanessche@lv.vlaanderen.be
Website : <http://www.vlaanderen.be/landbouw>

Agentschap voor Landbouw en Visserij

Productkwaliteitsbeheer

Zone 1 (Oost – en West – Vlaanderen)

Vlaamse overheid
Agentschap voor Landbouw en Visserij
Productkwaliteitsbeheer
t.a.v. ir. Bartel De Muynck
Baron Ruzettelaan 1
8310 Brugge (Assebroek)
Tel. 050 20 76 10 - Fax 050 20 76 19
GSM: 0478 88 14 99
e-mail: bartel.demuynck@lv.vlaanderen.be

Zone 2 (Vlaams – Brabant, Antwerpen en Limburg)

Vlaamse overheid
Agentschap voor Landbouw en Visserij
Productkwaliteitsbeheer
t.a.v. ir Marleen Sevenants
Ellipsgebouw,
Koning Albert II laan 35, bus 43
1030 BRUSSEL
Tel. 02 552 73 32 – Fax 02 552 73 01
GSM : 0479 97 20 95
e-mail: marleen.sevenants@lv.vlaanderen.be

Vanaf januari verhuist deze buitendienst naar Leuven, voor de nieuwe contactgegevens zie website:
<http://www.vlaanderen.be/landbouw>